

Valg av kompost-beholder

Ved anskaffelse av en varmkompostbeholder bør følgende momenter vurderes:

- event. dokumentasjon på at beholderen fungerer
- tetting for skadedyr
- lufting og isolasjon
- kapasitet, fleksibilitet
- enkel tømning, brukervennlighet
- materialvalget, velg de minst miljøskadelige alternativene
- pris

Å få både i bingje og beholder.....

For å holde komposteringskostnadene så lave som mulig må utstyret tilpasses behovet. En isolert beholder er først og fremst nødvendig for kjøkkenavfallet. Denne bør dimensjoneres etter mengde kjøkkenavfall. Det er uheldig med en for stor beholder vinterstid, når det ikke er hageavfall.

De store mengdene med hageavfall som kommer til i løpet av sommersesongen, legges i en komposthaug eller en enkel åpen bingje. Det er helt unødvendig å anskaffe kostbar kompostkapasitet i isolert beholder til hageavfall. Tørket hageavfall kan med fordel brukes som strø i beholderen for kjøkkenavfall.

Kapasitet

Beholderens størrelse er en vurderingssak. Er beholderen for stor, kan det bli for mye å varme opp i den kalde årstiden. En liten beholder må til gjengjeld tømmes oftere.

Faktorer som spiller inn mht. størrelse:

- avfallsmengde
- type avfall, lett eller tungt nedbrytbart
- hvor effektiv nedbrytingsprosessen er
- tømmehyppighet

En tommelfingerregel for isolert beholder er 30 - 60 liter pr. person. Stort volum velges ved store avfallsmengder, eller når beholderen er tungvint å tømme. Ved mindre avfallsmengder og lettvent tømning, kan volumet minskes.

De aller fleste klarer seg godt med en normal beholder. Ved store mengder er det bedre å ha to normale beholdere (event. en beholder med to kammer) enn å skaffe seg en stor.

Materialer, pris og funksjon

Utvalget av beholdere er så stort at vi anbefaler å unngå noen uheldige materialer. Det gjelder f.eks. plastbeholdere i PVC, beholdere med polyuretan som isolasjonsmateriale og trekasser der det er anvendt trykkimpregnerte materialer.

Stiftelsen Miljømerking har utarbeidet kriterier for Svanemerking av kompostbeholdere. Beholderne må blant annet gjennom sammenlignbare funksjonstester. Stiftelsen stiller også krav til materialene.

Bygg din egen kompostbeholder

Å lage sin egen kompostbeholder er ingen uoverkommelig oppgave. Her følger arbeidsbeskrivelse, tegninger og materialliste. Dette er en type beholder som fungerer godt og kan utføres i et utall varianter.

Ventilasjon skjer gjennom hull i bunnen. Beholderen tømmes ved å ta av frontveggen. Denne holdes på plass med vindushasper.

Den modellen vi foreslår, er på 180 liter. Dette bør være tilstrekkelig for en normal-familie og med tømning en til to ganger i året. Får dere fatt i isolasjonsplater f.eks. i bredde på 60 cm, kan dere bygge beholderen med utgangspunkt i det (270 liter)

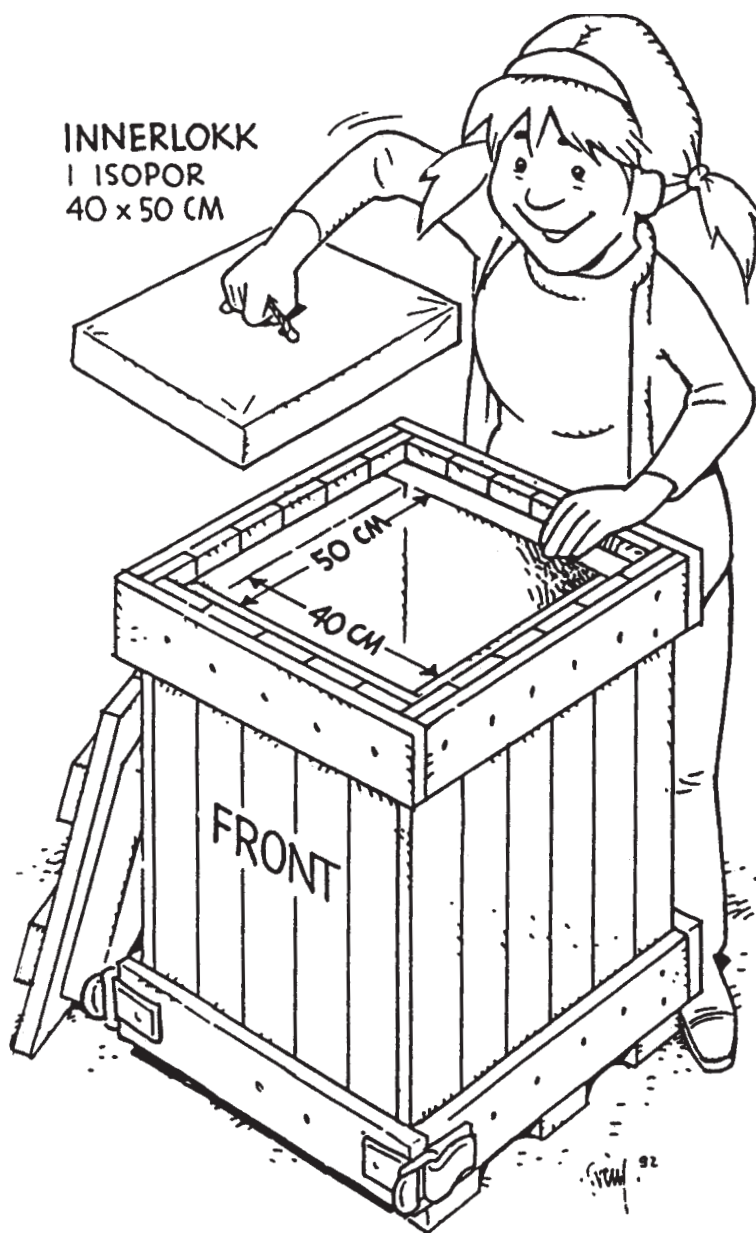
Beholderen er isolert med «isopor» (ekspandert polystyren) og målene er tilpasset standard-målene på disse platene. Isoporen må beskyttes for å unngå at den smuldrer og biter kommer i komposten. Dette gjøres ved å kle den med fiberduk eller grunnmursplast.

Det er også mulig å bruke hardere og mer solide isolasjonsplater (ekstrudert polystyren). Velg den nye typen som er blåst med karbondioksyd og unngå plater blåst med HKFK.

Slike plater er dyrere i innkjøp, men gjør det er mulig å spare på resten av konstruksjonen. Platene har en så hard og glatt overflate at de ikke trenger beskyttelse innvendig.

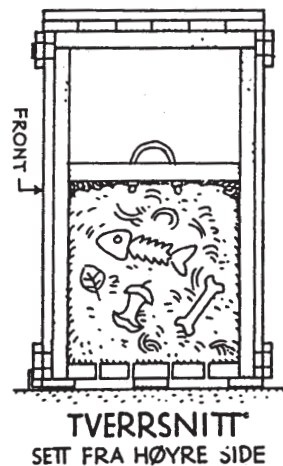
For å unngå nedkjøling på kalde vinterdager, er det viktig at isolasjonsplatene er presset godt mot hverandre i alle hjørner. Plass særlig på at klemmene holder frontveggen godt på plass. Isolasjonen i lokket må være 50x60 cm og skal ligge oppå isolasjonen i veggene.

Skal alle materialene kjøpes til full pris, blir beholderen nesten like kostbar som en ferdigkjøpt beholder. Gamle materialer er fullgode til dette bruk. Kjøp evt. billigste sortering/for-skalingsmaterialer. Unngå trykkimpregnerte materialer.

MATERIALLISTE

Dimensjon	lengde	antall
Trelast 4 sider		
10x1,5 cm	104 cm	22
10x2,5 cm	64 cm	4
10x2,5 cm	59 cm	4
Trelast bunn		
10x1,5 cm	59 cm	3
Trelast lokk		
10x1,5 cm	73 cm	6
10x1,5 cm	63 cm	2

Isolasjon:

6 stk standard plater: 5x50x100 cm
I strøk med lange og kalde vintre
anbefales 10 cm tykkelse på platene.

Fiberduk:

6 m², f. eks. tynn presenning

Hønsenetting:

60x70 cm

Tjærepapp:

100x90 cm til lokket

Kasseklemmer:

4 stk.

Spiker:

Galvanisert, 100 stk. 35 mm og 3 stk 25 mm

Pappspiker:

Bruk max 30 mm lengde.

Skruer:

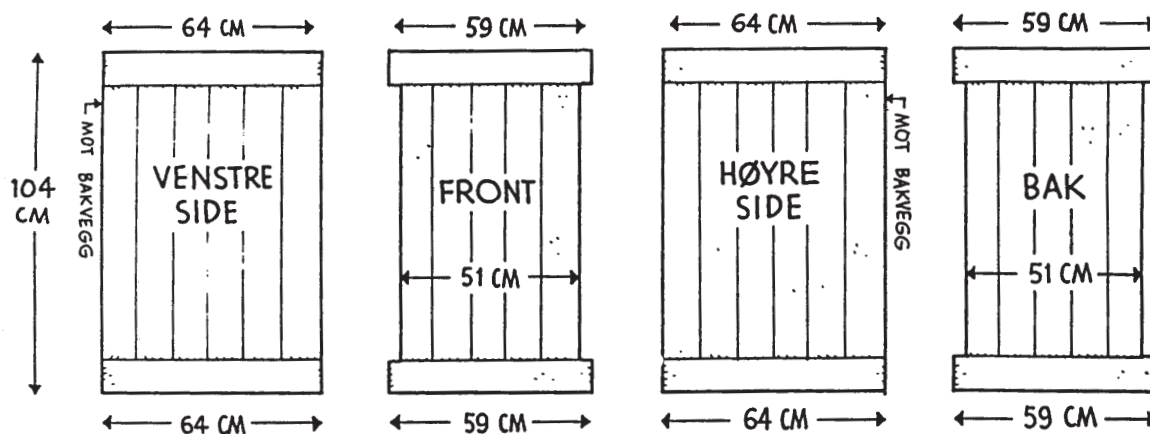
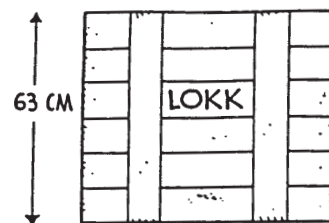
24 stk 60 mm, 1 stk 80 mm (feste kloss på innerlokk)

Stoppskiver:

21 stk store til å feste isoporen

Beis:

Nok til ca 5 m²

1. Kapp opp materialene i riktige lengder
2. Studer tegningen og sett sammen sidene og lokket.
3. Skru sammen baksiden med sideveggene. Snu beholderen og fest hønsenettingen først og så de tre bunnbordene.
4. Skjær til isolasjon til bunn, lokk og innerlokk. Kle all isopor med fiberduk. Fest duken 5 cm inn på baksiden av platene.
5. Skru isolasjonen fast til sideveggene og lokket. Bruk stoppskiver.
6. Bor hull i bunnen, 5 mm med ca. 3 cm mellomrom for lufting.
7. Fest kasseklemmene som skal holde frontveggen.
8. Finn en bordbit til håndtak på innerlokket.

Kilde: Miljøheimevernet, www.miljohv.no